

Nemzeti vidékstratégia - birtokrendezés - vidékfejlesztés

UDVARDY Péter
egyetemi docens
ÓE AMK

GISOPEN 2015
JOGSZABÁLYI MEGÚJULÁS – NÖVEKVŐ LEHETŐSÉGEK

NVS

- *A Nemzeti Vidékstratégia (NVS) célja, hogy a Magyarország vidéki térségeinek nagy részén érvényesülő kedvezőtlen folyamatokat megfordító, a fenntarthatóságot, az életképes élelmiszertermelést és a vidéki értékeket a középpontba állító vidékpolitikai célokat, kereteket és végrehajtási kereteket jelöljön ki*
- *A 2020-ig tartó időszak során a vidékstratégia nemzeti programokon keresztül valósul meg*
- *Ennek egyik fontos eleme a Föld- és birtokrendezési, üzemszabályozási program*
- *A programban kiemelt célként szerepel a földügyi szabályozásra, ezen belül is a birtokrendezésre vonatkozó jogi szabályozás áttekintése és újrafogalmazása*
- *A birtokszerkezet elaprózódott, a földtulajdonlás és a földhasználat szétvált és problémát jelent az osztatlan közös tulajdon is*

Az NVS átfogó és stratégiai céljai

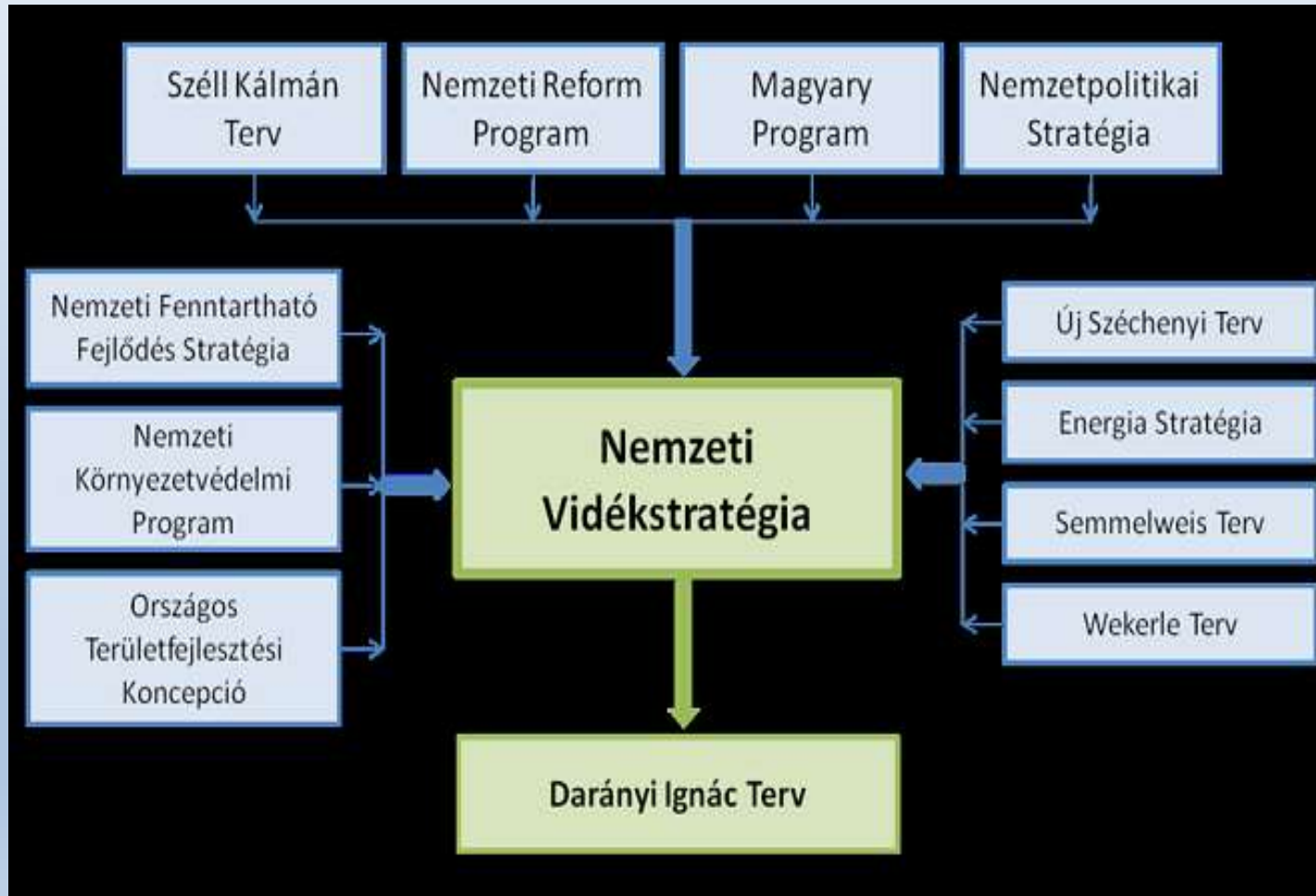
Vidéki térségeink népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása

Stratégia célok

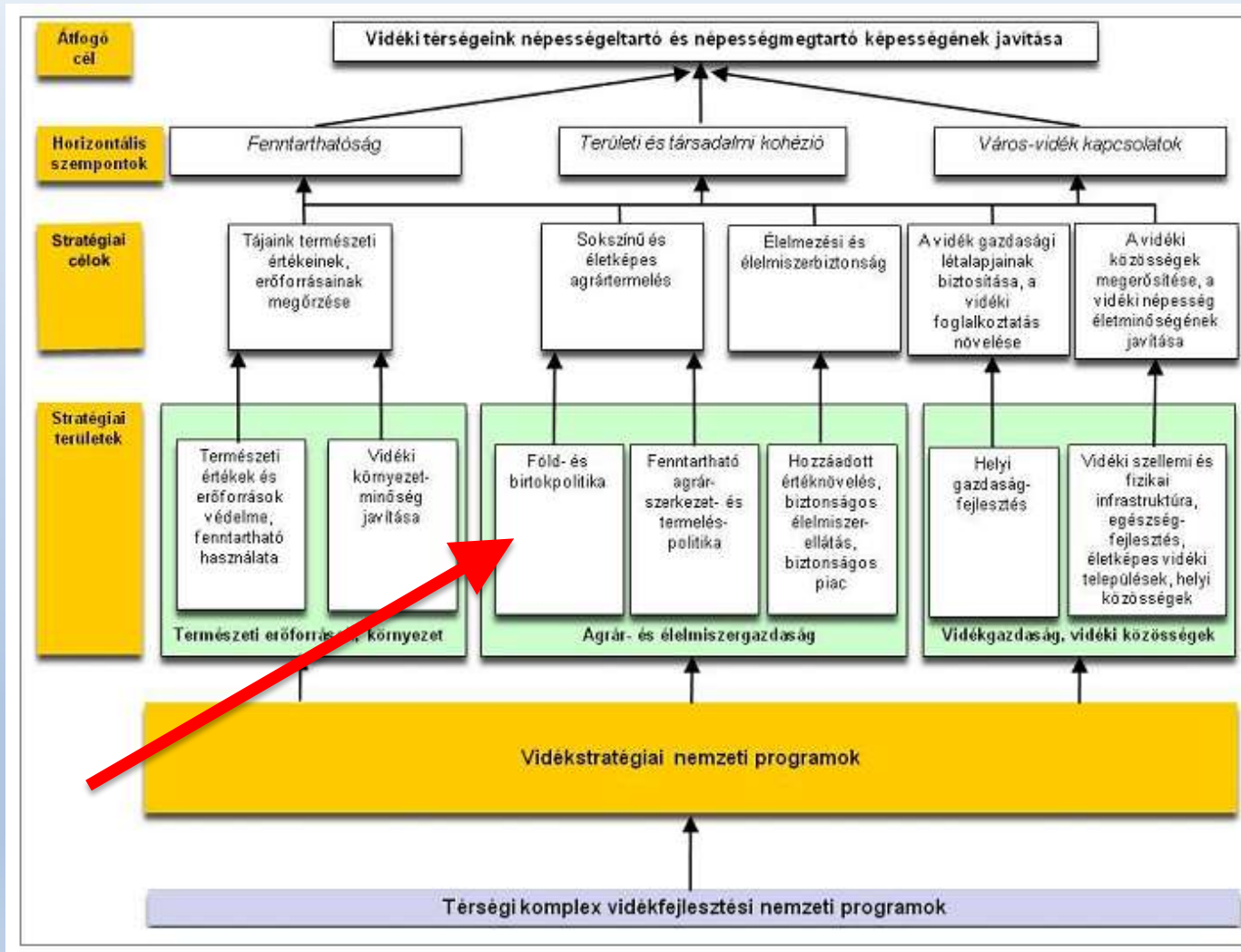

- *Tájaink természeti értékeinek, erőforrásainak megőrzése*
- *Sokszínű és életképes agrártermelés*
- *élelmezési és élelmiszerbiztonság*
- *A vidéki gazdaság létalapjainak biztosítása, a vidéki foglalkoztatás növelése*
- *A vidéki közösségek megerősítése, a vidéki népesség életminőségének javítása*

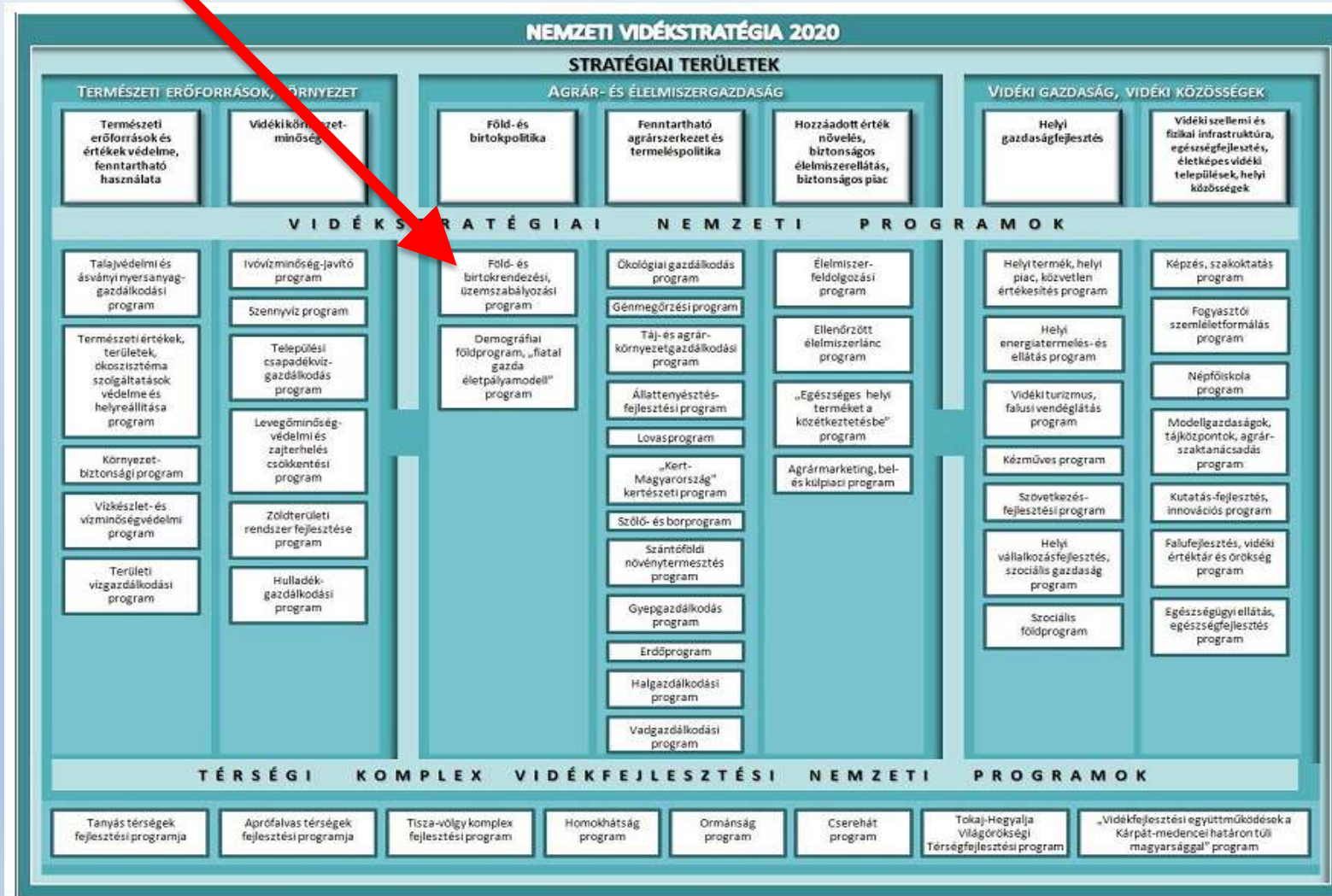
Az NVS helye a fejlesztési tervek és stratégiák között

Az NVS célrendszere és területei

Stratégiai területek és vidékstratégiai nemzeti programok

A föld- és birtokpolitika céljai az NVS-ben

- *A termőföldvagyron* védelme, a hazai természetes és jogi személyek földtulajdon szerzésének és használatának elősegítése az uniós szabályozással összhangban lévő eszközökkel
- *a középbirtokok* szerepének a megerősítése
- a fenntarthatóság követelményeit teljesítő, a foglalkoztatást biztosító gazdálkodási formák, kiemelten a *családi gazdaságok* és azok társulásai gazdálkodásának segítése
- átlátható, *stabil* üzemszerkezeti szabályozás
- az állam pozícióinak erősítése a *földpiacon*, az állam kezelésében lévő nemzeti földvagyon nemzetstratégiai célokat, közérdeket szolgáló felhasználása
- a mező- és erdőgazdasággal foglalkozók *korszerkezetének* javítása, fiatalok gazdálkodóvá válásának segítése
- a *helyben lakó* gazdálkodók földhöz jutásának segítése
- a termőföld-kivonások korlátozása, a felhagyott területek *újrahasznosítása*

Darányi Ignác Terv – intézkedési területek

A Darányi Ignác Terv a Nemzeti Vidékstratégia megvalósításának keretprogramja

- A jogszabályi környezet megújítása, életszerűvé tétele
- Hatékony, ügyfélbarát támogatási és intézményrendszer kialakítása
- Szemléletformálási, képzési programok és akciók indítása
- Uniós és hazai társfinanszírozású programok kidolgozása és indítása
- Nemzeti finanszírozású programok kidolgozása és indítása

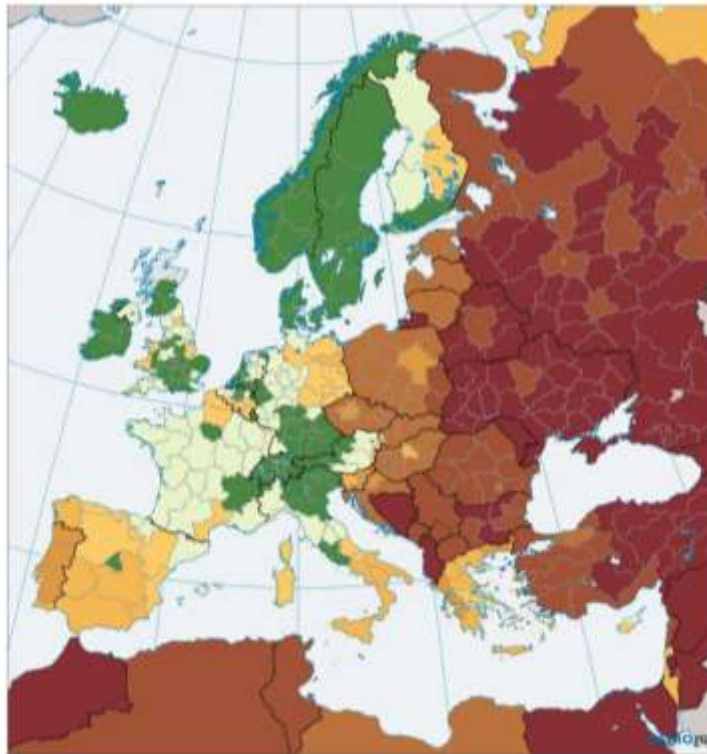

Darányi Ignác terv – kapcsolódási pontok

- KAP reform
- EU fenntartható fejlődés programok
- Europe 2020 stratégia
- Uniós környezeti programok
- Biológiai diverzitás akcióterv

Egy főre eső GDP és jövedelemtermelő képesség az EU-ban

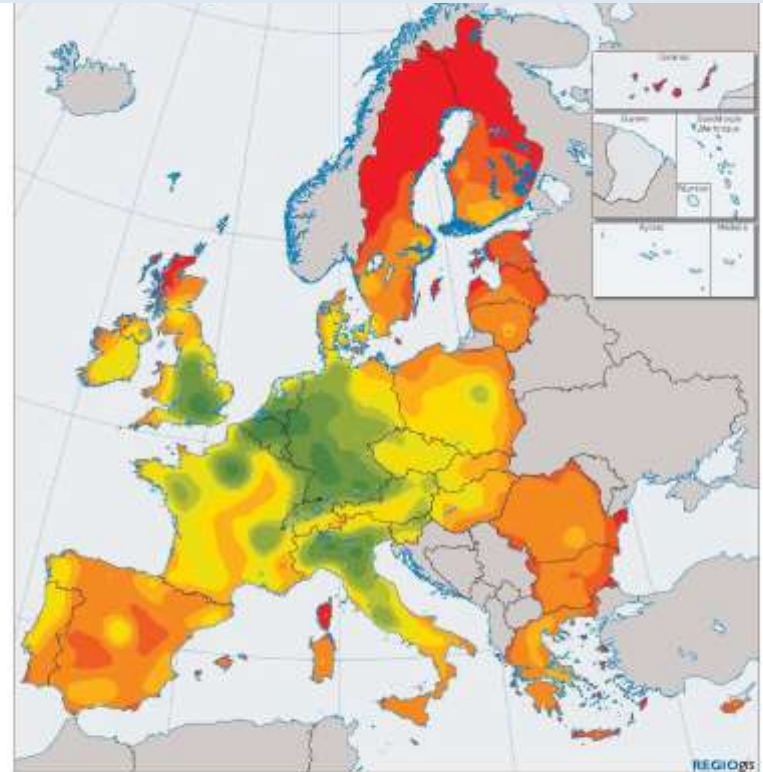
Map 12 GDP/head (Euro), 2005

Index, EU-27 = 100

Sources: Eurostat, World Bank, UNICE, IFA,
EU-16 GDP estimates,
EU-2006, PL, UK, BE, 2005; TR, 2005; GR, 2006

© Eurostat and the Institute for Regional Development Studies (IRDS) 2007
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without the prior written permission of the publisher.

Map 1 Potential GDP (PPS), 2005

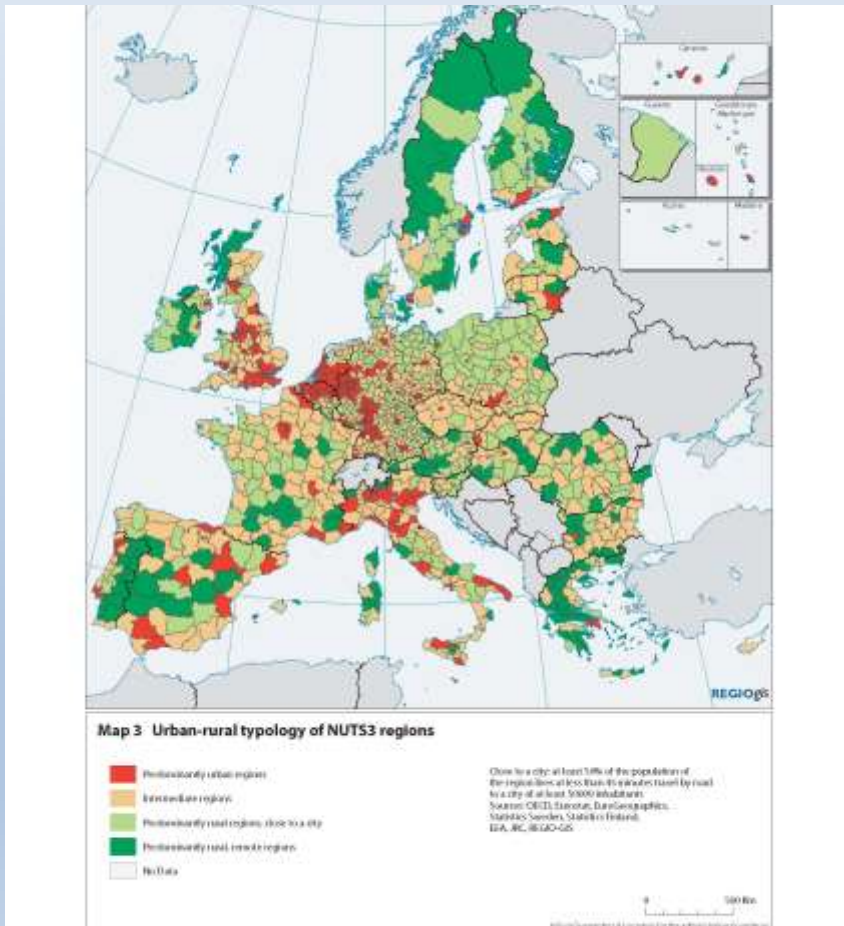

Potential GDP in a neighbourhood of
100 km radius: Inverse-distance weighted
sum of local population * local GDP/head
(Index EU27=100)

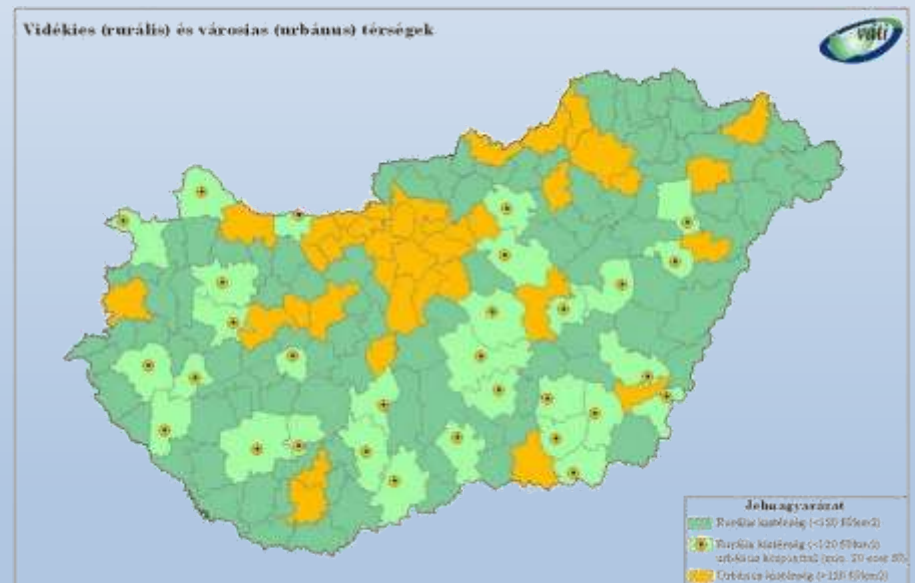
Sources: Eurostat, REGIO-GIS

© Eurostat and the Institute for Regional Development Studies (IRDS) 2007
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without the prior written permission of the publisher.

Vidék-város

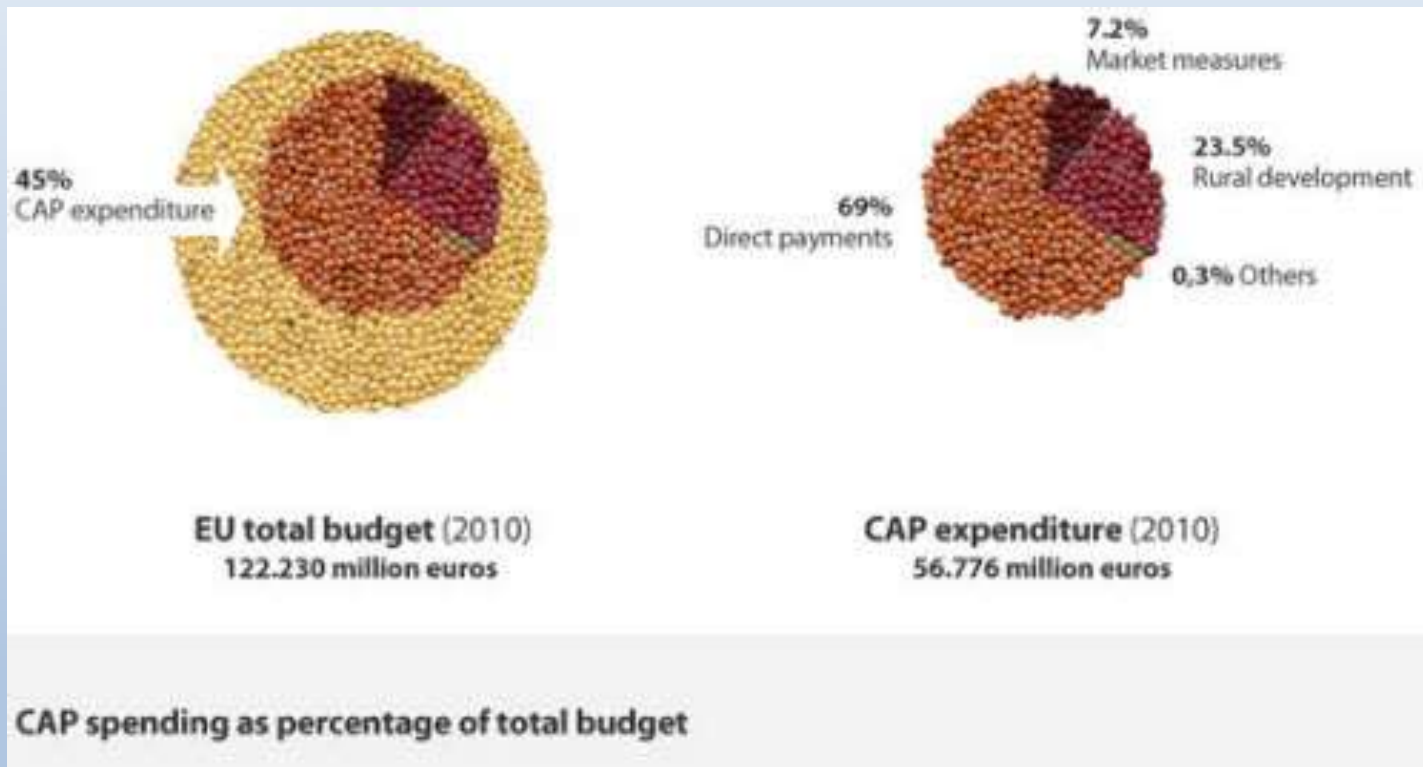

Forrás: europa.eu

Forrás: OTK, 2005

Közös agrárpolitika

KAP forgatókönyvek

Farm income change by scenario,
2007-2020, in %

Reference

Conservative CAP

Liberalisation

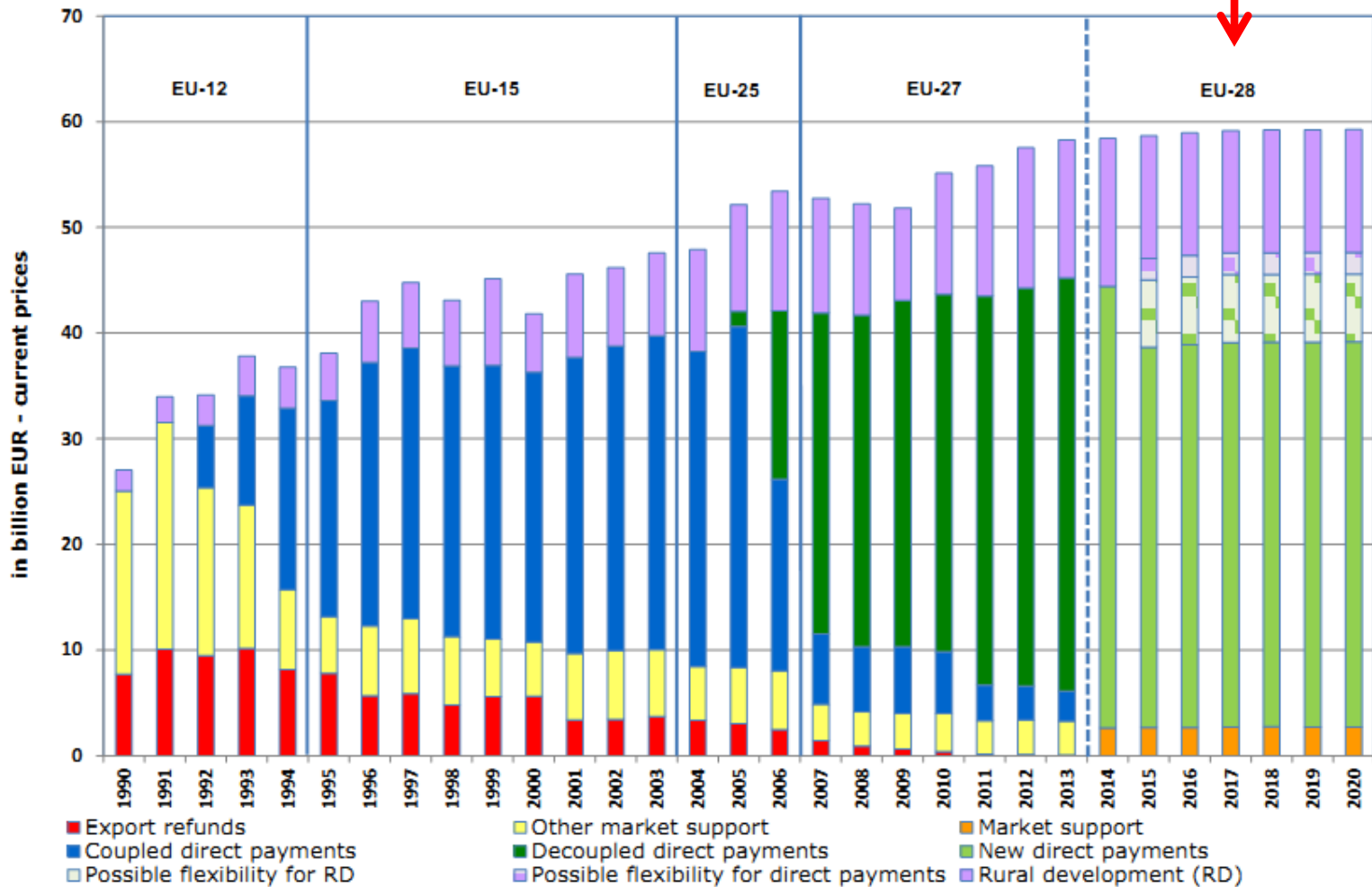

< -19%

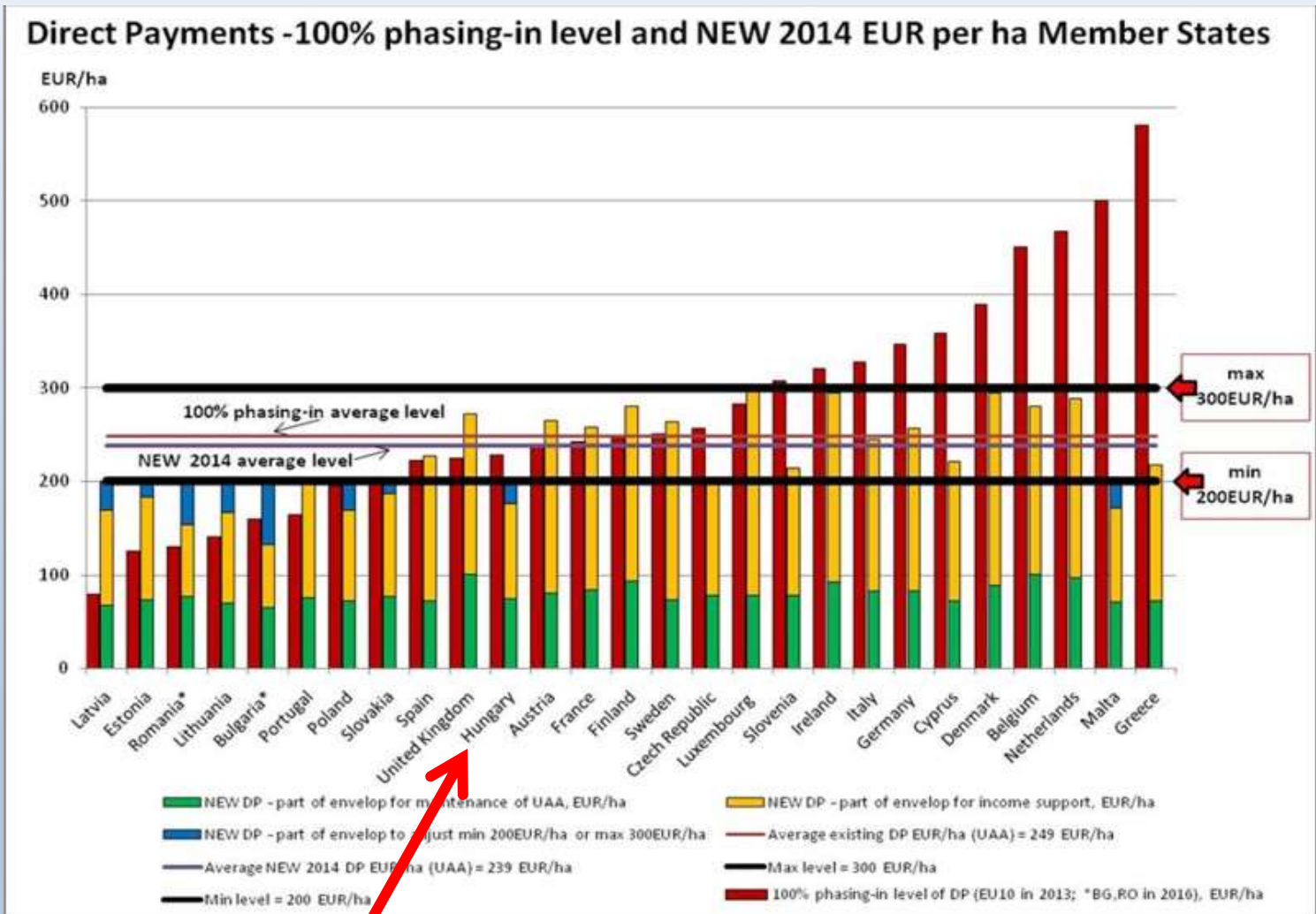

-19 < 0%

> 0%

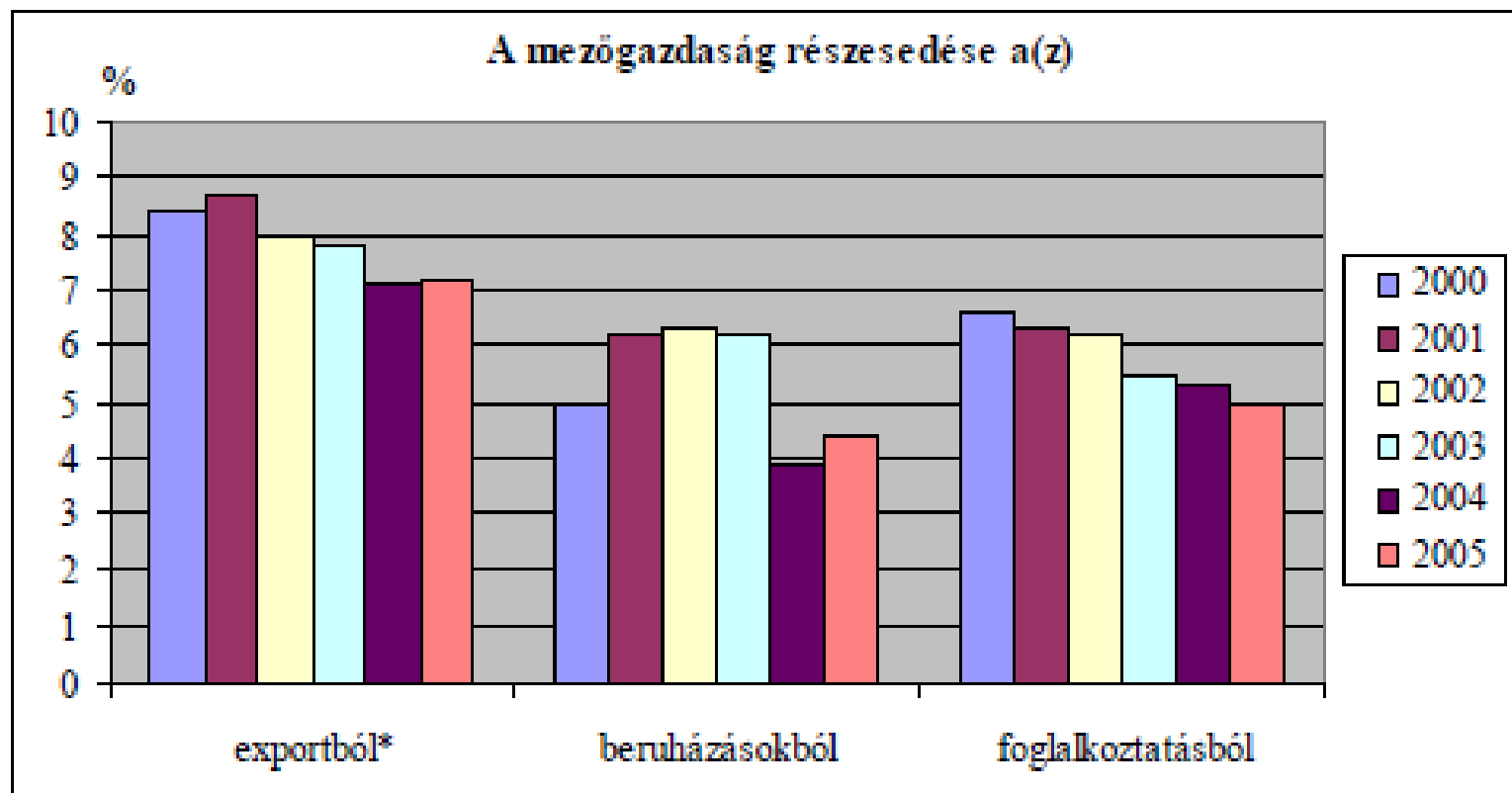
KAP kiadások változása a bővítések során

KAP kifizetések

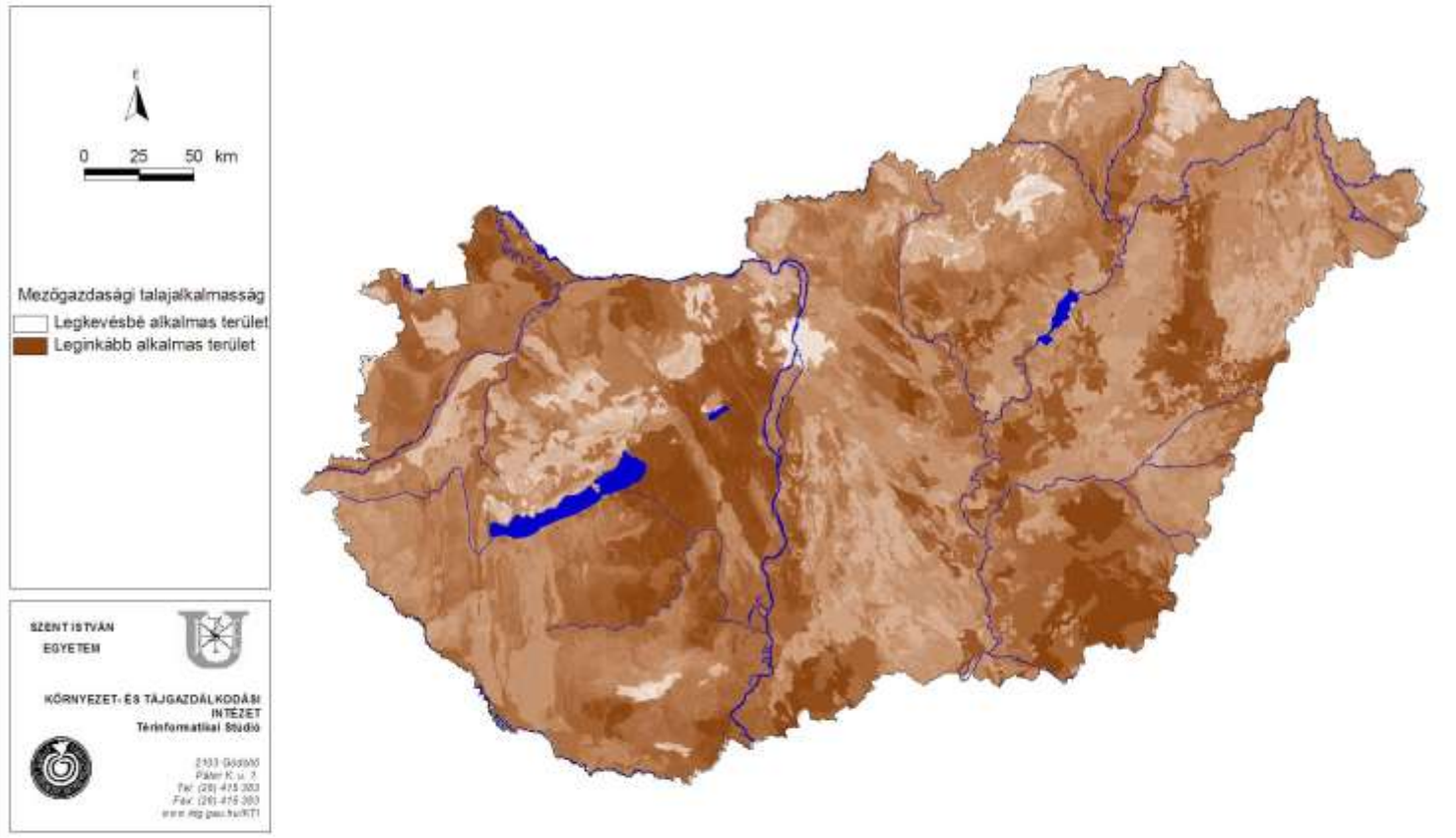
A mezőgazdaság részesedése a GDP-ből

Megjegyzés: *az élelmiszeriparral együtt

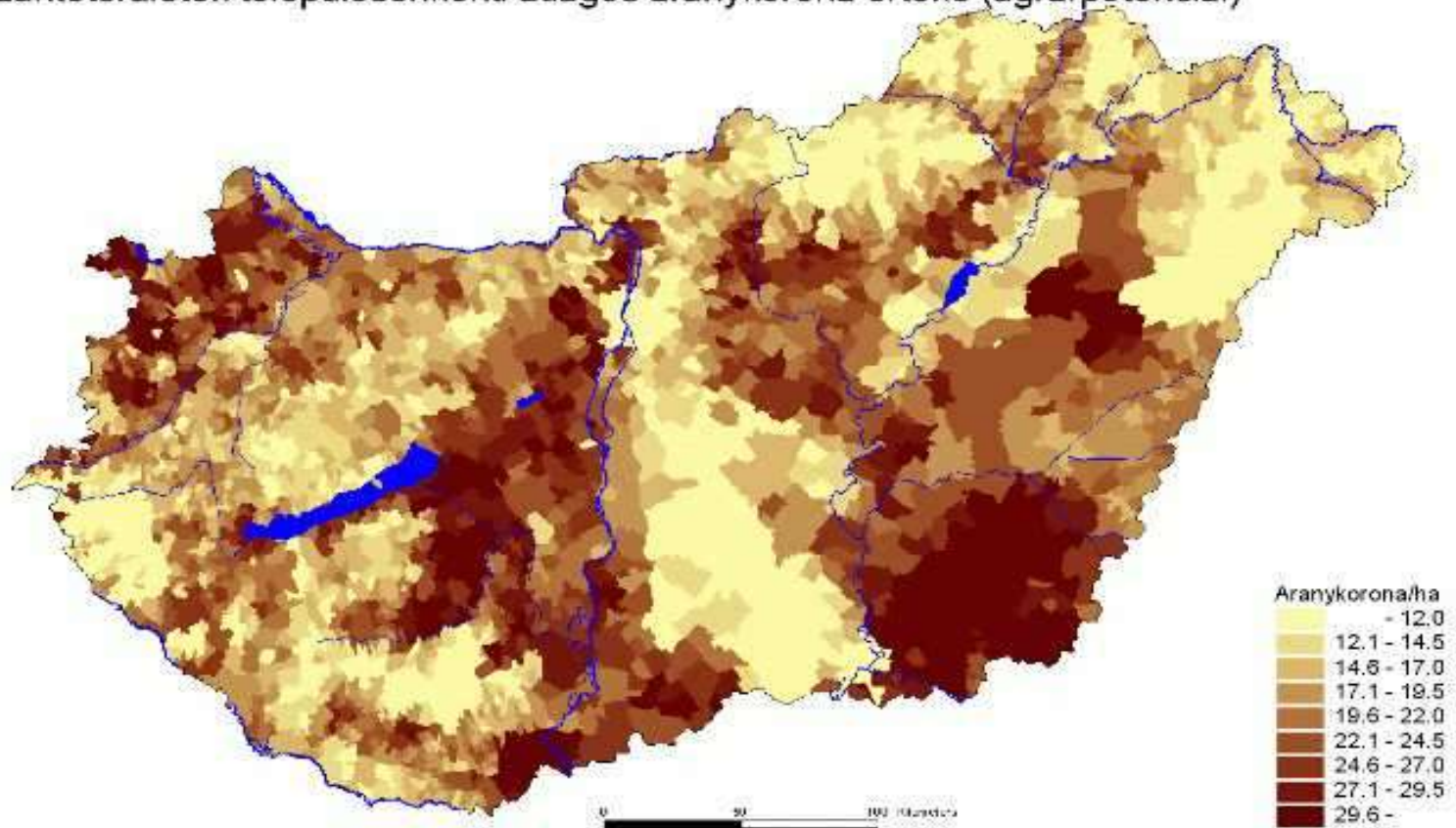
Talajalkalmasság

Magyarország mezőgazdasági termelési talajalkalmassága

Aranykorona érték

Szántóterületek településenkénti átlagos aranykorona értéke (agrárpotenciál)

A vidékfejlesztés stratégiai céljai 2020-ig

A 2014–2020-as időszakra szóló uniós vidékfejlesztési politika a következő három hosszú távú stratégiai célkitűzés megvalósítására irányul:

- versenyképesebbé kell tenni a mezőgazdaságot
- gondoskodni kell arról, hogy társadalmunk fenntarthatóan gazdálkodjon a természeti erőforrásokkal, és megtegye az éghajlatváltozás problémájának kezeléséhez szükséges intézkedéseket
- kiegyensúlyozott területfejlesztéssel – többek között munkahelyteremtéssel és megőréssel – meg kell erősíteni a vidéki gazdaságok és közösségek életképességét

Uniós prioritások a vidékfejlesztésben

- ösztönözni kell a tudásátadást és az innovációt a mezőgazdaságban, az erdészetben és a vidéki térségekben
- életképesebbé, versenyképesebbé kell tenni a mezőgazdasági termelés összes típusát, valamint támogatni kell az innovatív agrártechnológiák alkalmazását és a fenntartható erdőgazdálkodást
- elő kell mozdítani az élelmiszer-ellátási lánc megszervezését, az állatjólétet és a mezőgazdasági kockázatkezelést
- helyre kell állítani, illetve meg kell őrizni és erősíteni kell a mezőgazdasággal és az erdőgazdálkodással kapcsolatban álló ökoszisztémákat
- ösztönözni kell az erőforrás-hatékonyságot, és támogatni kell az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni képes gazdaságra való átállást a mezőgazdaságban, az élelmiszeriparban és az erdészetben
- elő kell segíteni, hogy erősödjön a társadalmi befogadás, csökkenjen a szegénység és lendületet kapjon a gazdasági fejlődés a vidéki térségekben

A föld- és birtokpolitika céljai az NVS-ben

- A vidékfejlesztési prioritások intézkedési területekre bomlanak
- A tagállamoknak nemzeti, illetve regionális vidékfejlesztési programjaikat úgy kell kialakítaniuk, hogy azok az előbbi hat közös uniós prioritás közül legalább négy megvalósítását szolgálják
- A finanszírozást részben az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) biztosítja
- Részben tagállami, illetve regionális forrásokból, esetenként magánberuházásokból kell állni

Köszönöm a figyelmet!

udvardy.peter@amk.uni-obuda.hu

GISOPEN 2015
JOGSZABÁLYI MEGÚJULÁS – NÖVEKVŐ LEHETŐSÉGEK